

מוסף מיוחד, מבית
העלון מדברי
המגיידים.

עלון מספר: 224

עורך- אריאל שוורץ

"מלכות התורה"

"אם היו בני אדם
מרגישים במתיקות
ועריבות התורה היו
משתגעים ומתלהטים
אחריה"

זוז בותן תורתנו - זוז השבועות - תש"פ

מוסם מיוחד משלל אוצרות המגידים והדרשנים בדורנו

הרה"ג רבי מנחם
שטיין שליט"א על
מהות קבלת התורה.

הרה"ג רבי יעקב
שיש שליט"א על
אושר מבח התורה.

הרה"ג רבי ברוך
מדן על אהבת
תורה.

הרה"ג רבי חזקיהו
יוסף קרלינשטיין
שליט"א על המתקנים
מדבש ומנופת צופים.

הרה"ג רבי חזקיהו
יוסף מישקובסקי
שליט"א על עמל התורה.

הרה"ג רבי שמעון גלאי
שליט"א בשיחת חג
על אהבת תורה.
"ותחזינה עינינו" - מראות מגדולי ישראל.

רבי מנחם שטיין שליט"א

כדי להבין מהי מהות יום קבלת התורה, נקדים מספר שאלות:

בכל החגים נוקבת התורה בתאריך קבוע: ראש השנה חל בראשון לחודש השביעי, יום הכיפורים - בעשירי לחודש זה, סוכות - בחמישה עשר בו, ופסח - בחמישה עשר לחודש הראשון. אך לגבי חג השבועות לא מוזכר בתורה תאריך מסוים. נאמר רק: "שבעת שבועות תספר לך מהחל חרמש בקמה" (דברים טז, ט), ובגמרא (ראש השנה ו ע"ב) מבואר, שלפעמים הוא חל בה' בסיוון, ולפעמים בו' בסיוון, ולפעמים בו' בסיוון.

שואל על כך רבנו יהושע איבן שוועיב: מדוע אין בתורה תאריך לחג השבועות? עוד שאלה: לכאורה, השם המתאים למהותו של חג מיוחד זה הוא "זמן מתן תורתנו", אם כן, מדוע התורה מצווה: "ועשית חג שבועות"? מהי מהות שם זה?

שאלה משמעותית נוספת: כל חג מתאפיין במצוות הקשורות רק אליו: ראש השנה - בתקיעת שופר, יום הכיפורים - בצום העשור, וסוכות - בנטילת ארבעת המינים וישיבה בסוכה. מדוע בחג השבועות לא נצטוונו במצווה מיוחדת?

וכן מהו העניין המיוחד באכילת מאכלי חלב דווקא בחג השבועות?

רש"י, בפתיחת פירושו על התורה, מביא את קושייתו הידועה של רבי יצחק: "לא היה צריך להתחיל את התורה 'מהחודש הזה לכם' (שמות יב, ב'), שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם תח בבראשית?"

הרי התורה היא מלשון "הוראה" - ציווי והוראות מעשייות, ומדוע פותחת היא בתיאור הבריאה ומעשי האבות?

רבינו ניסים משיב על כך תשובה פשוטה: "דרך ארץ קדמה לתורה" - התורה היא ערך אלוקי, מושג עליון. ולאור כה עצום זה, בני אדם חמרניים, קרוצי גוש ובשר, אינם יכולים להתחבר.

כדי להיות מסוגל לדבוק בקדושת התורה, על האדם להפוך את עצמו לכלי קיבול. ומה הוא כלי קיבול שאליו אפשר להכניס את התורה? מידות טובות.

זמני כניסת החג

כניסת החג י-ם - 19:03

המוסף מוקדש לעילוי
נשמת:

שרה בת אליהו

המוסף מוקדש לעילוי
נשמת:

אליהו בן רב אפרים קלמן

המוסף מוקדש לעילוי
נשמת:

נחמן אבא ב"ר נתן נטע

המוסף מוקדש לעילוי
נשמת:

צבי בן רב יחזקאל דוד

המוסף מוקדש לעילוי
נשמת:

פסיה בת יחזקאל דוד

"לקחזי זוז מותן תורתנו"

מסרים ממתן תורה משלל אוצרות
הדרשנים והמגיידים בדורנו

רבי יעקב שיש שליט"א

היכן נמצא מפתח האושר? האם הוא בידי אדם או בידי שמיים? האם בכח האדם להביא על עצמו את האושר והסיפוק, או שהדבר תלוי במאורעות החיים שהקב"ה מזמן לפתחו?

"החפץ חיים" זצ"ל היה אומר, שהכל בידי האדם, והיסוד תלוי במילה אחת.

מהי אותה מילה שבאמצעותה מסוגל אדם להביא על עצמו אושר או להרחיק ממנו?

בפרשת וישלח מספרת התורה על המפגש ההיסטורי בין שני האחים - יעקב ועשו, שנערך אחרי עשרות שנים של נתק. בעת המפגש מבקש יעקב להעניק מנחה לאחיו, אך עשו אומר: לא צריך, "יש לי רב". יעקב מפציר בו: תיקח, תיקח, ומנמק את דבריו: "כי חנני אלוקים וכי יש לי כל".

עשו אומר: "יש לי רב". יעקב אומר: "יש לי כל". מה ההבדל ביניהם?

מבאר "החפץ חיים": רב פירושו - יש, אל עדיין יש מקום לשיפור כללי. כל פירושו: לא חסר לי שום דבר!

מתי מרגיש אדם שיש לו כל ומתי הוא מרגיש שיש לו רב?

תלוי מה המטרה העיקרית בחיים ומה האמצעי: אם המטרה העיקרית של האדם היא תענוגות העולם הזה - הדירה המפוארת או הרכב החדש, והרוחניות בעיניו אינה אלא דבר משני שאפשר להוסיף אותו, הרי "שאיין אדם מת וחצי תאוותו בידו בידו", ויש לו מנה רוצה מאתיים, כלומר, יש לו רב, הרבה, אבל לעולם הוא לא יהיה מרוצה ולא יהיה מאושר. עדיין אין לו "הכל".

לעומת זאת, אם המטרה העיקרית היא הרוחניות ועשיית רצון ה', ואלו הן השאיפות המרכזיות והבלעדיות, הרי שכל שאר הדברים נעשים טפלים בעיני האדם, עוזרים בלבד ולא עיקר. אם יש לו אותם - טוב, ואם אין - גם טוב.

נמצא, שכח עצום טמון בתורה הקדושה ובחיי התורה - כח האושר. מי שחי חיי תורה מרגיש תמיד "יש לי כל", ולהפך, מי שרחוק מן התורה ומרכז חייו הם תענוגות העולם הזה, לעולם ירגיש "יש לי רב", וממילא ירחק האושר ממנו.

רבי ברוך מדן שליט"א

אחד הרשמים העזים המלוים כל בן תורה למשך כל החיים, עליו הוא מספר לבניו ולנכדיו, הוא "המשמר" שעושים בישיבה בליל שבועות. לא רק עצם הלימוד, אלא כל תחושת הקרבה והאהבה לתורה שחשים לאחר לילה של לימוד.

בחור שעוסק בליל שבועות בלימוד, חש בתוככי נפשו תחושה אמיתית, כי כל העולם שסובב סביבו הוא הבל הבלים. כאשר הוא מגיע לתפילת שחרית לברכת "אהבה רבה" בוקעת התפילה מעומק הלב: "ותן בליבנו בינה להבין ולהשכיל... את כל דברי תלמוד תורתך באהבה". יש לתפילה זו כח סגולי, כפי שידוע בשם הנצי"ב מוולוז'ין זצ"ל שהיה אומר, כי ביום בו אין הוא בוכה בברכת "אהבה רבה", הוא לא מצליח לחדש בתורה.

מורנו ראש הישיבה היה אומר, כי מלבד ברכה זו, יש עוד ברכה מיוחדת שאנחנו מחמיצים אותה.

יש ברכה בה אנו מבקשים לחוש את מתיקות התורה - "והערב נא". אם אדם סוכה שתהיה לו מתיקות בתורה, הרי הוא כמו רבי יהושע בן לוי, אשר זכה להכנס בחיי-חיותו לגן עדן. מרן הרב שך זצ"ל העיד על עצמו, כי לא היה בחיים רגע טוב, ועם זאת אין אדם מאושר ממנו, כי יש לו את דף הגמרא.

מרן ראש הישיבה אומר, כי ברכה זו היא כה נשגבה, עד שצריכים עינינו להזיל דמעות, כאשר אנחנו מרכיזים לזכות במתיקות התורה.

רבי חזקיהו יוסף קרלנשטיין שליט"א

הגמרא בתחילת מסכת עבודה זרה אומרת, כי לעתיד לבוא אומר הקב"ה: מי שעסק בתורה- יבוא ויטול שכרו. מיד מתקבצים כל האומות ומבקשים שכר. על מה? הרי הם לא עסקו בתורה! מכוון, הם אמנם לא עסקו בתורה, אך הם אומרים שהם תיקנו שווקים, בנו מרחצאות, כבשו כרכים, עשו מלחמות, הרבו כסף וזהב- "יכולם לא אלא בשביל ישראל שיתעסקו בתורה". הקב"ה דוחה את דבריהם ואומר: "כל מה שעשיתם- לצורך עצמכם עשיתם".

פלא פלאים! כל האומות- הרומאים, היוונים, הפרסים- ממהרים ובאים לקבל שכר על מה שכביכול עסקו בתורה, ואילו אלה שבאמת עסקו בה- עם ישראל, אינם באים לקבל את השכר המגיע להם.

היכן עם ישראל? הם שומעים שהקב"ה מכריז: "מי שעסק בתורה- יבוא ויטול שכרו", ומדוע הם לא באים מה הפשט בזה?

הקושיה חזקה מאוד אבל התירוץ מתוק מדבש!

האם שמענו אי פעם שילד קיבל מאבא שלו ממתק טעים, ואחר כך הוא יבוא לבקש פרס מאבא שלו על שאכל את הממתק?! הרי הוא התענג ונהנה מהממתק עצמו, הממתק עצמו הוא הפרס!

עם ישראל קיבלו את התורה בהר סיני, והיא משיבת נפש, מתוקה מדבש ומנופת צופים. הם עוסקים בתורה ומתענגים עליה, משתעשעים בה, נהנים מכל מילה של תורה. הם לא חושבים לרגע על לבקש שכר.

רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי שליט"א

הדרך האמיתית שלימדו אותנו איך להצליח זה רק עם התמדה, לא לחפש את כל הרעיונות שצצים היום ירוצים להספיק ללמוד את כל הש"ס בלילה אחד ועוד רוצים להספיק לישון בלילה הזה, אין כזה דבר, תורה זה רק עם עמל ורק עם מסירות ויגיעה, וצריך לחזור הרבה על מה שלומדים, והעיקר לעשות שטייגען הלאה והלאה.

הג"ר אריה שכטר זצ"ל סיפר סיפור מאוד מעניין שקרה עימו ומרן שה"ת הגר"ח קנייבסקי שליט"א. היה זה לפני הרבה שנים כאשר עדיין מרן שה"ת לא התפרסם כבימינו, והכירו אותו כאברך שיודע את הש"ס וכאברך היושב ולומד בהתמדה, כולם ידעו עליו שהוא גאון עולם ושהוא גדול הדור הבא, אבל עדיין אביו מרן הסטייפלער זצוק"ל היה חי (ולכן עדיין לא התפרסם), מרן היה גר בדירה קטנה של שני חדרים עם כל ילדיו, ובאותו חדר שהוא ישב ולמד גם ישנו שם הילדים, ולשם הגיע מידי יום החברותא הקבוע, מספר הגר"א שכטר, הייתה לי תוכנית מעניינת לבנות דירה ברחוב רשב"ם ולהביא למרן דירה נורמלית בת שלוש חדרים כדי שיוכלו לחיות ברווח, אז באתי בהתלהבות לרבנית קנייבסקי ע"ה וסיפרתי לה את פרטי התוכנית, אמרה לי הרבנית לא, אני לא רוצה, ונימקה את עצמה: תראה הבניינים הישנים הם גבוהים מאד ויש שם לר' חיים הרבה אויר לנשום, בבניינים החדשים אני לא יודעת אם יהיה לו את אותו אויר לנשום וממילא לימודו יופרע - היא דחתה אותי בקש, ולא נשברתי, הלכתי לאמו של מרן (אשת מרן הסטייפלער זצוק"ל) וחשבתי שהיא לא תדחה אותי אך הופתעתי, הרבנית אמרה לי כך: 'היום כולם הרי יודעים שחיים יושב ולומד, והם רואים שגם בדירה עם שני חדרים והרבה ילדים גם אפשר ללמוד ולהיות ת"ח, וכולם יודעים שכדאי להשקיע ולחיות בצמצום כדי לצאת ר' חיים קנייבסקי, ובזה אני עונה לכל הטענות של האברכים מכולל חזו"א וכי זה לא שווה! ? תורה זה בעמל ויגיעה, בתורה צריך להשקיע.

לשליחת תמונות של גדולי ישראל בכל המועדים -
merav_v2@walla.com

"ותחזינה עינינו"

מראות גדולי ישראל בעת לימודם

איך קונים אהבת תורה

הרה"ג רבי שמועון זלאי שליט"א בשיוזת
זיוזוק מיוזדת על איך קונים אהבת תורה

כאשר אנו רוצים להגיע לדרגה הזו שהתורה נמסכת באברינו ונעשית חד עם האדם, הדרך היא על ידי שמחה.

ה'אור החיים' הקדוש אומר שבלימוד התורה יש את המתיקות הגדולה, והיה ראוי שאנו נצטרך לשלם על כך שכר לה', ובוודאי לא לתבוע שכר ע"ז, וכל השכר שמקבלים הוא על השלב הראשון קודם הזמן שמרגישים את החיות מהתורה. וזה לשונו של ה'אור החיים' (דברים ו' כ"ה): "והגם שכפי האמת עלינו לשלם שכר לאלוקינו ברוך הוא שהטעמנו עריבות נעימות מתיקות אהבתו בלבנו, מתוקים וערבים לאין תכלית, אלא שייטול אדם שכר על התעצמותו עד שהשיג טעם בחיים".

רגילים לחשוב שהשמחה היא על ידי שמחדש בתורה אבל האמת שכמה תענוג זה כשזוכים ללמוד בצורה אמתית, לכוון לדברי הראשונים, לדעת שהצורה שאני לומד הם דברי אלוקים חיים. השמחה הגדולה בלמוד התורה היא במיוחד כשחוזרים על הלמוד, היות שכאשר לומדים בפעם הראשונה יש את ההנאה של החידוש, אבל כשחוזרים השמחה היא בידיעת וקניין התורה בעצמם.

" כשהקב"ה זיכה

אותי, ופעם ראשונה
זכיתי שלקחו אותי
עם עגלה לבית
הכנסת, ועניתי "אמן"
יהא שמייה רבא".
כמה מתוק היה
ה"אמן יהא שמייה
רבא הזה!"

בתפילה מבקשים "שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר ליבנו לעבדך באמת", וצריך להבין את הכוונה ב'שבענו מטובך'. מרן שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א אמר לי פעם ש'שבענו מטובך' הוא על התורה שהרי 'אין טוב אלא תורה', אמרתי למרן שליט"א שלא כולם זוכים להרגיש את הטוב, וענה מרן הגר"ח שליט"א שמי שלומד, מרגיש. לאחר ההתבוננות עמדנו על כך שבאמת מקדימים לבקשה זו "ותן חלקינו בתורתך" והכוונה בזה שלכל אחד יש חלק בתורה והחלק הזה משיעור מדברי תורה, וכאשר הוא שבע אזי הוא שמח בחלקו. כשם שכשאחד רעב לא יעזור אם מישהו אחר ישבע, כך בתורה כל אחד יכול לשבוע רק אם החלק המיוחד שלו. וזה מעודד ומחזק, שלפעמים אנשים עצובים כי לא מבינים שיש להם תפקיד בעולם, אך כשיודעים שיש תפקיד מיוחד, זה מביא שמחה.

כמו שכתוב במדרש בפרשת ויצא שאם היה יהודי אחד חסר במתן תורה, הקב"ה לא היה נותן תורה. גם אם משה רבינו נמצא, ואהרון הכהן נמצא, אם אחד חסר לא נותנים תורה!! למה? כי הקב"ה צריך את התורה של כל אחד! כמו שמתפללים ותן חלקינו בתורתך, לכל אחד יש חלק בתורה הקדושה!

לפני שמונה עשרה וחצי שנים שכבתי במקום שנקרא 'בית לוינשטיין', שזה מקום שאנשים שוכבים בלי יכולת לזוז, עד שמלמדים אותם. כך שכבתי שלש חדשים בלי יכולת לזוז, כל שינוי תנוחה היה צריך עזרה. כשהקב"ה זיכה אותי, ופעם ראשונה זכיתי שלקחו אותי עם עגלה לבית הכנסת, ועניתי "אמן יהא שמייה רבא". כמה מתוק היה ה"אמן יהא שמייה רבא הזה"! שכב לידי בן אדם חילוני, ואמר לי אני מקנא ברב, לרב יש מה לעשות עם היום, ולי אין. אומנם הגוף שלי לא עבד טוב, אבל הנשמה עבדה מצויין... הנשמה רצתה ללמוד, רצתה להתפלל, הרגשתי שיש לי מה לעשות, אני יכול ללמוד ויכול להתפלל. אבל הוא היה רגיל לדאוג לגוף שלו ללכת לרוץ, לראות, ולא היה לו את זה שמה, אז אין לו מה לעשות עם היום. צריך לזכור שאנחנו הכי מאושרים בעולם! כי החכמה תחיה בעליה'.

בזוהר כתוב על שמחת התורה את הלשון הידוע: "כד יתבין ישראל ועסקין בשמחת התורה, קודשא בריך הוא אומר לפמליא דיליה חזו חזו בני חביבי דמשתכחין מצערא דילהון ועסקין בחזוונתא דיליה", ניתן לבאר זאת כך בנוהג שבעולם שאדם מקבל הרבה הזמנות, וצריך לעשות סלקציה, לאיפה ללכת ולהיכן לא.

רבי יעקב גלינסקי זצ"ל היה אומר בצחות שחסר תיאום בין המזמינים למזומנים, הוא שולח הזמנה רק כי לא נעים לו, והמקבל הטרוד טורח במיוחד להגיע, אם היה תיאום הכול היה בסדר... אם מדובר בשכן, מפנים יותר דברים כדי להגיע, ואם זה בן דוד קרוב, אפילו הזמנה לא צריך. אבל כאשר האבא מזמין... ברור שמפנים את כל הטרדות ומגיעים לשמחתו.

וזה מה שהקב"ה אומר ל'פמליא דיליה, חזו בני חביבי' - תראו שהם מרגישים שהם בני החביבים, והראיה "משתכחין מצערא דלהון ועסקין בחזוונתא דיליה", הם עוזבים את הכול לעסוק בשמחת התורה, סימן שמרגישים שהם בני.

